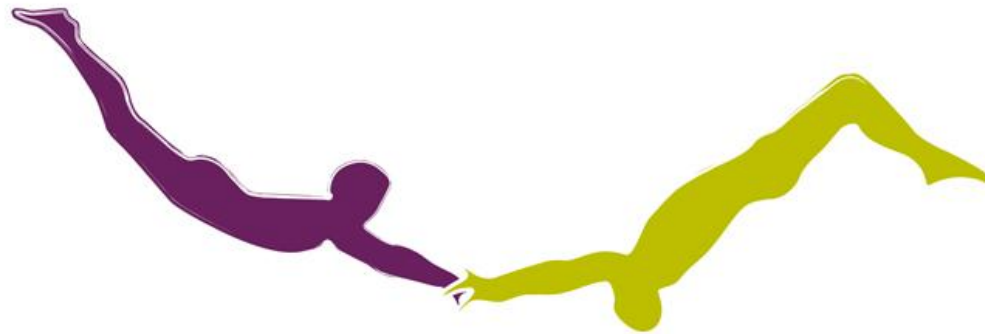

Hoe word ik dirigent?

Vilans

Zelfmanagement is nog geen gemeengoed in de zorg. Zou het helpen als we de patiënt in de rol van dirigent plaatsen?

1. Hoe ziet die rol er dan uit?
2. Wat is ervoor nodig?

Hoe klinkt het? Hoe ziet het eruit?

Muziek kan...

- Je opvrolijken
- Je ontspannen
- Je troosten
- Je op gang brengen
- Je betoveren
- Je creativiteit stimuleren

Wat doet een dirigent?

- Kiest de muziek
- Bedenkt de benodigde instrumenten of zang
- Stelt orkest samen
- Zorgt dat iedereen de muziek kent
- Geeft aan wat hij van wie wanneer verwacht
- Houdt zijn doel voor ogen
- Leidt het orkest
- Stelt bij wanneer nodig

De kracht van een orkest

Van muziek naar zorg

- Dirigent = patiënt
- Orkest = team
- Instrumenten = expertise van zorgverleners
- Muziekstuk = individueel zorgplan
- Publiek = familie, vrienden, buren, kennissen

Wat heeft een dirigent nodig?

- Kennis van muziekstijlen
- Kennis van orkesten en instrumenten
- Helder beeld van de keuze van muziek
- Een goed omschreven muziekstuk
- Gemotiveerd orkest met juiste instrumenten
- Locatie en orkestbak
- Publiek dat muziek wil horen, aanmoedigt en applaudisseert.

Wat maakt dirigeren soms lastig?

- Dirigent heeft zijn dag niet...
- Dirigent twijfelt over zijn muziekkeuze
- Muzikanten hebben andere ideeën dan de dirigent en willen dat hij daarnaar luistert
- Instrumenten zijn niet goed op elkaar afgestemd
- Muzikanten erkennen elkaars rol onvoldoende en willen liever soleren
- Dirigent raakt afgeleid en daardoor even de draad kwijt
- Publiek verwachtte een optreden van Ali B

Hoe klinkt dit?

‘Valse’ noten in de zorg

- Te ver voor de muziek uitlopen: onvoldoende afstemming in team en/of met patiënt
- Professional ipv patiënt bepaalt wat er gebeurt
- Patiënt moet vaak zijn verhaal vertellen: geen zorgplan beschikbaar of is niet up-to-date
- Patiënt krijgt geen keuze in behandeling en zorgverlener
- Patiënt krijgt geen ruimte om na te denken over behandelingen en moet meteen beslissen

Competenties patiënt als dirigent

- Zelfmonitoring
- Adviezen opvolgen
- Controle over de eigen omgeving
- Ontspannen
- Problemen oplossen
- Zelfstandig besluiten nemen
- Onderhouden relatie met zorgverleners

Meade et al 2003; Lorig 2001

Wat maakt samen musiceren lastig?

- Verschillende persoonlijkheden bij elkaar
- Verschillende instrumenten bij elkaar
- Eén iemand die het geheel leidt, terwijl muzikanten tot voor kort misschien vaak zelf de regie voerden over hun stuk
- In een muziekstuk is het soms heel belangrijk om even niets te doen... daar houden muzikanten niet zo van...

Hoe luistert u naar uw patiënt en collega?

Goed luisteren is ...

- Je luistert met je oor 耳
- Je luistert door te kijken met je oog 目
- Je luistert met je hart 心
- Je benadert de ander als een koning 王
(met respect voor wat er achter de eerste
verschijning zit, de intenties van de ander)
- Je wilt verbinden met de ander 十
- Je luistert met oprechte focus 一

Het muziekstuk / het zorgplan

- Voor iedereen is meteen duidelijk om welke muziekstijl het gaat
- De verschillende partijen staan helder benoemd en uitgeschreven voor de betreffende muzikant. Er staan nuances beschreven: piano en fortissimo
- Het is duidelijk wat van wie wordt verwacht op welk moment

Een dirigent volop in actie

Hoeveel wil de patiënt dirigeren?

Empowerment is gericht op het verbeteren van:

- Zelfvertrouwen
- Zelfbewustzijn
- Zelfbeeld

van de patiënt. Daaruit kan kracht ontstaan!

- Wat zijn de vervolgstappen voor de patiënt?
- Patiënt én zorgverlener(s) ontwikkelen samen een plan: wat is voor de patiënt, wat voor de zorgverlener?

Wat maakt het optreden succesvol?

- Muzikanten kennen hun instrument goed, elkaar en weten wat er van hen wordt verwacht
- Zij laten zich leiden door de dirigent, denken kritisch mee, maar varen nooit zomaar hun eigen koers
- Er ligt een helder muziekstuk
- Iedereen weet wat er van hem verwacht wordt
- Er is aandacht voor elkaar, de neuzen staan dezelfde kant op: samenwerking
- Enthousiast publiek

Hoe klinkt dit?

Werkt u mee aan meer patiënten als dirigent voor hun zorg?

Hartelijk dank voor uw
aandacht, veel succes!

Vilans

j.engels@vilans.nl
